

SULEVI RIUKULEHTO
FT, tutkimusjohtaja
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Aapo Jumppanen

haluaa lisää luovuutta ja valinnan vapautta

TUTKIJA

Maaseudun Uusi Aika -lehden tuore päätoimittaja Aapo Jumppanen, maaseutu vai kaupunki?

”Vaikea kysymys...” Aapon mielestä valintaa on oikeastaan turha tehdä: molemmilla on ollut oma merkityksensä minuuden rakentumiselle. ”Maaseudulla on luonto ja harrastukset. Metsänomistajaperheen poikana myös metsätöitä on tullut kokeiltua. Sivistyksen ja koulutuksen olen saanut kaupungista.”

Aapo on Kymenlaakson kasvatti, syntynyt Kuusankoskella. Valtio-opin ja historian opintoja Jyväskylässä seurasi vuoden pesti valtio-opin assistenttina, sitten muutto Seinäjoelle elokuussa 2005. Työt Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa alkoivat seuraavan vuoden tammikuussa.

Projektityö oli tutkijalle silloin vielä oppo-outoa. Ensimmäinen hanke käsitteli historiamatkailua. Isossa Itämeren Interreg-projektissa oli

monta osaa, monenlaisia matkailunedistämälaitteita ja paljon kumppaneita kymmenessä eri maassa. ”Muistan, miten esimieheni Kurjen Sami näki hankekansiot pöydälläni ja ilmoitti vakavalla äänellä, että nyt Aapo uit tai hukut.” Siitä saakka uintiliikkeitä on tehty, ja pää on pysynyt pinnalla.

Aapo tunnustautuu tutkijaksi. Hankkeiden valtamereistä huolimatta yhteiskuntatieteen tohtorin tutkinto valmistui valtio-opista jo vuonna 2009 Jyväskylän yliopistoon. Aiheena oli Yhdysvaltojen Euroopan ulkopoliittikka vuosina 1989–1992. ”Väitöksen jälkeen olen siirtynyt käytännössä kokonaan maaseutututkimuksen aiheisiin.” Usein teemat ovat liittyneet maaseudun ja kaupungin vuorovaikutukseen tai maaseutukulttuuriin, mutta Aapon pöydän kautta on kulkenut paljon muutakin: yhteiskunnalliset yritykset, Leader-arvioinnit, elintarvikealan kehittäminen, Rural Studies -opetus ja viime aikoina yhä enemmän myös historiankirjoitushankkeet. Pöytä on harvoin tyhjä työpäivän päätyessä.

Onko aikaa tarpeeksi?

”Enemmän voisi olla. Jos saisin yhden ylimääräisen kuukauden, lukisin, mutta jos aikaa saisi vielä enemmän, hankkisin kokonaan uuden taidon. Voisi vaikka koulututtaa uusia.”

Yleensä ihmiset kiinnostuvat iän myötä historiasta ja kulttuurista, mutta Aapo tuntuu menevän toiseen suuntaan. ”Luonnontieteet ovat alkaneet kiinnostaa vanhemmiten.” Kenties ylläkkeenä on Ruralia-instituutin monenkirjava tutkimusyhteisö kahvipöytäkeskusteluineen ja ulkomaisine verkostoineen.

KV-KOORDINAATTORI

Kansainvälinen toiminta on kuulunut koko ajan Aapon työnkuvaan. Japanilaista Hirosakin yliopistoa voi jo kutsua vakituiseksi yhteistyösuunnaksi. Aapo vieraili siellä opetus- ja tutkimusmatkalla vuoden 2015 alussa. Kansainvälinen verkostoituminen on tullut tutuksi myös Ruralia-instituutin Visiting Scholar -ohjelmassa, jonka ensimmäisenä koordinoijana Aapo vastaanotti tutkijavieraita lähinnä Länsi- ja Pohjois-Euroo-

pasta, mutta myös Yhdysvalloista, Intiasta ja Brasiiliasta. Ohjelmasta on saatu hyviä kokemuksia, vaikka sitä on tehty pienellä resurssilla. ”Rahaa ei varmaan koskaan ole liikaa. Tieteessä tehdään paljon talkootyötä.”

Aapo näkee tutkimusrahoituksen suuntaamisessa paljonkin tehostamisen varaa, mutta hän ei tarkoita sillä resurssien kokoamista suuriin, entistä ohjelmallisempiin kokonaisuuksiin. Pikemmin pitäisi lisätä tutkijoiden valinnan vapautta ja luovuutta. ”Rahaa pitäisi käyttää enemmän aiheisiin, joita tutkijat itse pitävät mielenkiintoisena ja tutkimisen arvoisina.” Hieman huolestuttavalta näyttää ihmistieteiden tilanne: ”Jos yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen rahoitusta leikataan, vahingot voivat olla nopeasti yllättävän pahoja, sillä tarvittavat investoinnit ovat pieniä. Ei pitäisi säästää sieltä, mistä ei oikeasti pysty säästämään.”

PÄÄTOIMITTAJA

Yliopistollinen tutkijakoulutus antaa valmiudet tieteellisen tekstin kirjoittamiseen. *Maaseudun Uusi Aika* -lehden päätoimittaja näkee julkaisuprosessin toisen puolen: toimituksen, arvioinnin ja kustantamisen. ”Toimittaminen vaikuttaa periaatteessa yksinkertaiselta, mutta sisältää yllättävän paljon työtä”. Aapon mielestä jokaisen tutkijan kannattaisi rikastuttaa henkilökohtaista työkalupakkiaan tällä kokemuksella: ”Siinä kehittyi itse kirjoittajana, kun lukee toisten tekstejä ja oppii tuntemaan, miten arviointiprosessi toimii.”

Miten kehittäisit lehteä?

”Kansainvälinen teemanumero voisi olla vakiintunut käytäntö. Sen voisi toteuttaa esimerkiksi joka toinen vuosi.” Nyt englanninkielisiä erikoisnumeroita on tehty varsin satunnaisesti. Aapo liputtaa sähköisen lehden puolesta. ”Julkaisun saavutettavuus on sähköisesti niin paljon parempi. Hyvästäkin kirjastosta ei saa kaikkia lehtiä. Sähköinen julkaisu ei ole sidoksissa aikaan eikä paikkaan. Sitä voi halutessaan lukea vaikka keskellä yötä.”

KALASTAJA

Tutkimus on tiedelehden päätoimittajalle helposti enemmän kuin työ, mutta tuskin sentään koko elämä. *Mitä Aapo Jumppanen tekee kesällä?*

”Kalastamassa käyn varmasti. Ja pyöräretkellä. Se on jokseenkin varmaa. Kalareissuja tuli viime kesänäkin kymmeniä.” Soutu-uistelu on Aapon omin laji. Siinä yhdistyvät kaksi suosikkia: kalastus ja liikunta. Uisteluun kannustaa myös asunnon parvekkeelta heikosti näkyvä Kyrkösjärvi.

Onko Seinäjoella järviä?

”No, tekojärviä lähinnä, mutta on niissä kaloja – kuhiakin.”

Kalastuksella on monta merkitystä. Se tuo vaihtelua pöytään, se tarjoaa hyvän yhteyden luontoon, ja se on myös rauhoittavaa. Vaimon lisäksi Jumppasen perheeseen kuuluvat 4- ja 8-vuotiaat pojat. *Saako heistä kalaseuraa?*

”Enimmäkseen kalastan yksin, joskus pojan tai muiden sukulaisten kanssa.” Muutkin harrastukset ovat liikunnallisia: kuntosali, lenkkeily, metsästys – ja lukeminen. Sekin on eteläpohjalaisen käsityksen mukaan voimalaji. Siihen tarvitaan *valtavat päälihakset*.